

Ziņas par aktualitātēm

Bērnu un ģimenes politikas departamenta
vec. referente V.Boļšakova



LABKLĀJĪBAS
MINISTRIJA

09.2013.

I. Grozījumi Bērnu tiesību aizsardzības likumā

II. LM pilotprojekts par vardarbību veikušo personu sociālo rehabilitāciju

III. TM likumprojekts par preventīvajiem piespiedu līdzekļiem

I. Grozījumi Bērnu tiesību aizsardzības likumā

2005.gada redakcija

20.pants. Ar bērna tiesību aizsardzību saistīto lietu izskatīšana

(1) Valsts nodrošina, lai lietas, kas saistītas ar bērna tiesību aizsardzību, visās valsts un pašvaldību institūcijās izskatītu speciālisti, kuriem ir speciālas zināšanas šajā jomā. Kārtību, kādā apgūstamas speciālas zināšanas bērnu tiesību aizsardzības jomā, un šo zināšanu saturu nosaka Ministru kabinets.

2005.gada 27.septembra Ministru kabineta noteikumi Nr.729 «Noteikumi par speciālu zināšanu apguves kārtību bērnu tiesību aizsardzības jomā un šo zināšanu saturu»

2013.gada redakcija

5.1 pants. Subjekti, kuriem nepieciešamas speciālas zināšanas bērnu tiesību aizsardzības jomā

- (1) Speciālas zināšanas bērnu tiesību aizsardzības jomā ir nepieciešamas:
- 1) ārpusģimenes aprūpes iestāžu vadītājam, sociālajam darbiniekam un sociālajam rehabilitētājam;
 - 2) bāriņtiesas priekšsēdētājam, bāriņtiesas priekšsēdētāja vietniekam un bāriņtiesas loceklim;
 - 3) izglītības iestādes vadītājam un vadītāja vietniekam audzināšanas darbā;
 - 4) Izglītības kvalitātes valsts dienesta speciālistam;
 - 5) jaunatnes lietu speciālistam;
 - 6) ieslodzījuma vietas darbiniekam, kurš strādā ar nepilngadīgajiem;
 - 7) pašvaldības administratīvās komisijas vadītājam vai pašvaldības administratīvās komisijas bērnu lietu apakškomisijas vadītājam;
 - 8) pašvaldības pedagoģiski medicīniskās komisijas vadītājam;
 - 9) pašvaldības policijas darbiniekam, kurš strādā ar bērniem un ģimenēm;
 - 10) pašvaldības sociālā dienesta sociālajam darbiniekam, kurš strādā ar bērniem un ģimenēm;
 - 11) prokuroram;
 - 12) sociālajam pedagogam un psihologam, kurš strādā ar bērniem;
 - 13) sociālā dienesta vadītājam;
 - 14) tiesnesim;
 - 15) valsts bērnu tiesību aizsardzības inspektoram;
 - 16) Valsts pedagoģiski medicīniskās komisijas vadītājam;
 - 17) Valsts policijas amatpersonai, kura strādā ar bērniem;
 - 18) vispārējās izglītības, profesionālās izglītības un interešu izglītības pedagogam;
 - 19) Valsts probācijas dienesta darbiniekam

Noteikumi Nr. 729 zaudēja spēku, tiek izstrādāts jauns noteikumu projekts

Speciālistu apmācības par bērna tiesībām

Valsts programmas bērnu un ģimenes stāvokļa uzlabošanas ietvaros

2011

- Sociālo dienestu darbinieki - 329
- Bāriņtiesu darbinieki - 223
- Izglītības iestāžu darbinieki - 220
- Policijas darbinieki - 208
- Citi - 22

2012

- Sociālo dienestu darbinieki - 148
- Bāriņtiesu darbinieki - 67
- Izglītības iestāžu darbinieki - 183
- Policijas darbinieki - 118
- Citi - 136

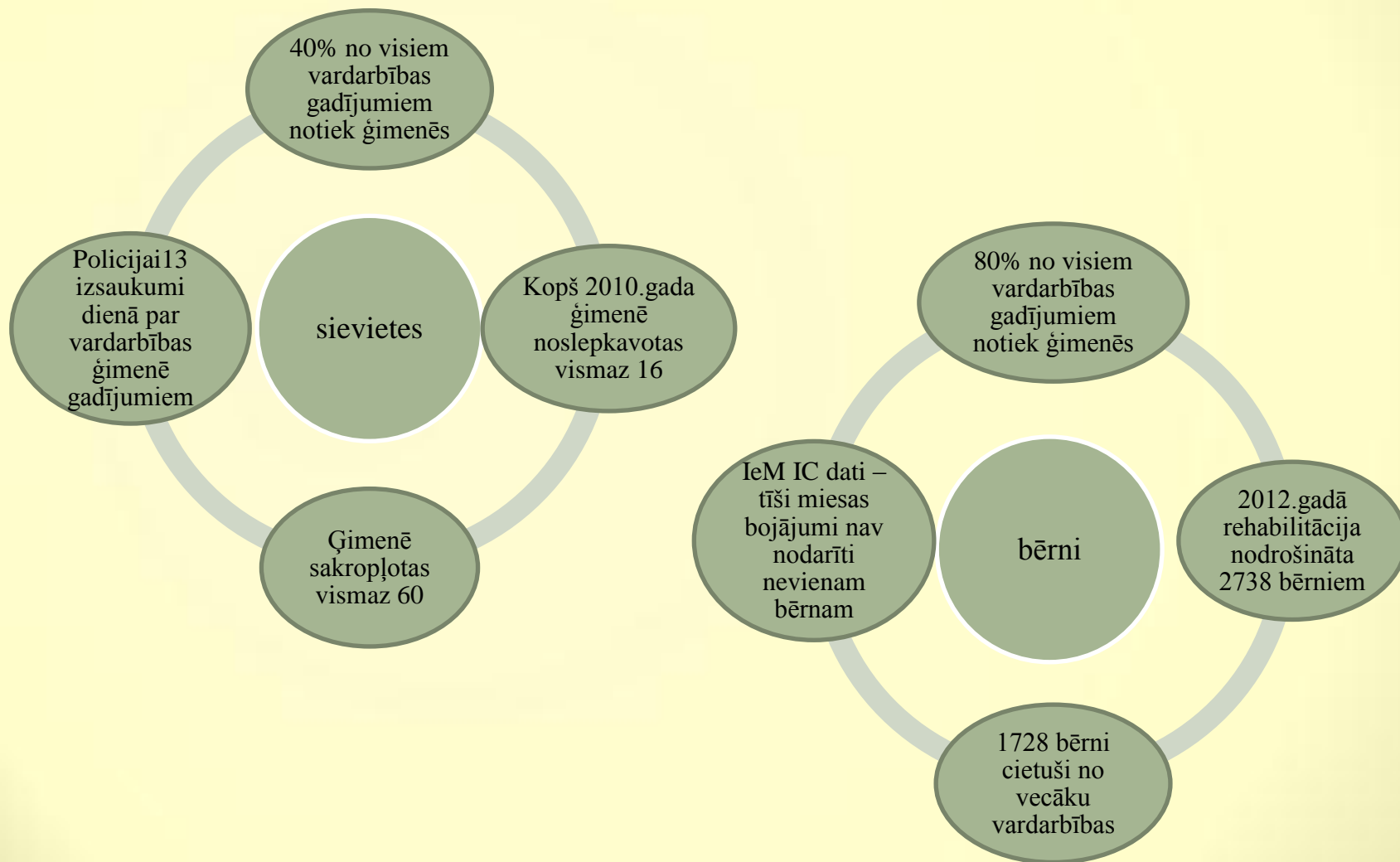
2013

- Sociālo dienestu darbinieki - 206
- Bāriņtiesu darbinieki - 72
- Izglītības iestāžu darbinieki - 104
- Policijas darbinieki - 178
- Citi - 42

Kopā

- Sociālo dienestu darbinieki - 683
- Bāriņtiesu darbinieki - 362
- Izglītības iestāžu darbinieki - 507
- Policijas darbinieki - 504
- Citi - 200

II. LM pilotprojekts par vardarbību veikušo personu sociālo rehabilitāciju



Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likums, 13.pants

- Valsts nodrošina atbilstoši ikgadējā valsts budžeta likumā piešķirtajiem līdzekļiem: vardarbību veikušu personu sociālās rehabilitācijas pakalpojumus

Valsts programma bērna un ģimenes stāvokļa uzlabošanai 2.3.sadaļa „Atbalsta pasākumi vardarbības mazināšanai”

- Pilotprojekts, lai ieviestu sociālās rehabilitācijas programmu „Grupu terapija pilngadīgu personu sociālajai rehabilitācijai, kas ir bijušas vardarbīgas pret laulāto, bijušo laulāto vai personu, ar kuru ir vai ir bijušas neregistrētas laulāto attiecības”, 2011.-2013.gads
 - organizēts iepirkums, noslēgts līgums ar SIA «MKB» (psihologi, psihoterapeits)
 - izstrādāta grupu terapijas programma (16 nodarbības → 4 mēneši reizi nedēļā)
 - pilotgrupa Lielvārdē
 - apmācīti 10 speciālisti no 5 pašvaldībām (Jelgava, Jēkabpils, Krāslava, Kuldīga, Sigulda) – 40 stundu apmācības
 - pašvaldībās organizētas terapijas grupas vardarbību veikušām personām
 - SIA «MKB» speciālisti nodrošina konsultācijas un supervīzijas

Rezultāti un speciālistu vērtējums

Izstrādātā programma „Grupu terapijas programma vardarbību veikušu personu sociālās rehabilitācijas pakalpojumu īstenošanai” ir laba

Visas 5 pašvaldības izveidoja grupas vardarbību veikušām personām (5-10 cilvēki grupā), neskatoties uz to, ka dalībniekiem lielākoties nebija motivācijas iesaistīties

Grupās ir gan vīrieši, gan sievietes, kuri ir vardarbīgi pret laulāto/ partneri

Pret laulāto/ partneri biežāk pielietotie vardarbības veidi – emocionāla un fiziska

Vairākiem dalībniekiem ir grūti darboties grupā (piem. bailes, ka par grupā teikto uzzinās visa pilsēta)

Speciālisti atsevišķi arī strādāja ar cietušajiem laulātajiem/ partneriem (pašvaldību iniciatīva)

Visi pašvaldību speciālisti iesaka projektu turpināt un iesaistīt citas pašvaldības. 2 pašvaldības 2014.gadā grupas vardarbību veikušām personām organizēs par saviem līdzekļiem

Problēma – nav mehānismu, lai vardarbību veikušām personām dalība grupā būtu obligāta

III. Preventīvie piespiedu līdzekļi kā iespējamais risinājums darbam ar vardarbību veikušām personām

TM Preventīvo piespiedu līdzekļu koncepcija

- Apstiprināta 04.06.2013. Ieviešana – no 2017.gada.
- Risināmā problēma - Valsts un pašvaldību institūciju ļoti ierobežotas iespējas novērst vardarbību pat tad, kad apdraudējums ir acīmredzams
- Mērķis – novērst vardarbību nākotnē, nevis sodīt par pagātnē izdarīto, proti, aizsargāt apdraudētās personas un novērst apdraudējuma cēloņus un veicinošos apstākļus
- Risinājums – pašvaldību līmenī izveidot starpinstitucionālās sadarbības grupas, kurām būs tiesības pieņemt vardarbīgai personai saistošus lēmumus

Apdraudējumu radošai personai varēs noteikt šādus aizliegumus un pienākumus:

- pienākumu ziņot par dzīvesvietu un darba vai mācību vietu;
- pienākumu noteiktā laikā atrasties noteiktā vietā;
- aizliegumu tuvoties noteiktai vietai;
- aizliegumu piedalīties noteiktos publiskos vai citos pasākumos;
- aizliegumu tuvoties un sazināties ar noteiktu personu vai personu loku;
- aizliegumu lietot apreibinošas vielas;
- **ienākumu saņemt sociāli rehabilitējošus pakalpojumus.**

Paldies par uzmanību!



LABKLĀJĪBAS
MINISTRIJA